

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-09-15
Besvaras senast
2021-09-29

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2021/22:2 Kvinnors situation i USA

När kvinnor och flickor i vår omvärld utsätts för diskriminering, våld och sexuella övergrepp och inte har rätt att bestämma över sin egen sexualitet och kropp reagerar regeringen, med rätta, oftast väldigt starkt. Det lyfts i bilaterala möten, det lyfts i multilaterala organ och det finns bistånd till stöd för att se till att kvinnor och flickor ska få hjälp när landet brister. Exempelvis kritiserar Polen när de inför restriktiva abortlagar. Irland hyllas när de inför bättre abortlagar. När Trump drar in bistånd till dem som förespråkar aborter ökar Sverige både biståndet och trycker på för att fler ska följa efter. Det är bra, och det ska regeringen fortsätta med.

Frågan är hur regeringen agerar mot USA, där kvinnors situation tål att ifrågasättas. Där finns ingen lagstadgad betald föräldraledighet. Den lagstadgade rätten att vara föräldraledig i tolv veckor, utan ersättning, gäller endast på arbetsplatser med 50 anställda eller fler. Där kostar en vaginal förlossning 5 000–11 000 USD och ett kejsarsnitt 7 500–14 500 USD, och om det uppstår komplikationer blir det ännu dyrare. Alltså är redan själva förlossningen en kostsam historia. Sedan tillkommer barnomsorg där gifta lägger i snitt 10 procent av sin inkomst på det medan ensamstående lägger 34 procent av sin inkomst på barnomsorg.

Även högre utbildning är en kostsam historia, och allt fler kvinnor tvingas bort från arbetsmarknaden då de inte har råd att både betala sina studielån och kostnader för barnomsorg. Det finns härresande exempel på kvinnor som blivit hemlösa på grund av att de inte kunnat betala sina skulder för förlossningar och/eller studielån.

USA är ett av få länder i världen som inte har ratificerat FN-konventionen om avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor, tillsammans med Iran, Palau, Somalia, Sudan och Tonga. Konventionen fokuserar på medborgerliga rättigheter, reproduktiva rättigheter och könsrelationer. Efter att den dåvarande presidenten Jimmy Carter signerade konventionen 1980, ett år efter den antogs, har USA fortfarande inte ratificerat den. Det är ett tydligt tecken på den stora ojämlikheten i landet.

Ett annat exempel på hur svårt det är för kvinnor i USA är abortmotståndet. Bara att ta sig till en abortklinik är en fruktansvärd upplevelse då abortmotståndare står utanför klinikerna och högljutt förnedrar de kvinnor som

av vilka skäl det än må vara vill eller måste göra en abort. Under pandemin har dessa trakasserier ökat, och abortmotståndarna har utan hänsyn till restriktioner skrikit de abortsökande i ansiktet. Klinikerna har dessutom utsatts för förstörelse, och personalen har utsatts för hot om våld, våld och till och med mördats. Mellan 1993 och 2015 har elva personer skjutits eller bombats ihjäl i attacker mot klinikerna. Därför minskar antalet kliniker som utför aborter i de stater som har de värsta abortmotståndarna.

Förutom att kvinnor utsätts för trakasserier när de ska göra abort finns det lagar i många stater som gör det svårt att över huvud taget kunna få tillgång till rimliga legala aborter. I 45 av staterna tillåts sjukvårdspersonal vårdvägra, och i 42 av staterna tillåts sjukvårdskliniker vårdvägra. Det senaste härresande exemplet är Texas som inte tillåter abort efter sjätte veckan, inte ens om kvinnan eller flickan utsätts för våldtäkt. Alltså måste kvinnor och flickor från vissa stater åka långt inom sin stat eller till en annan stat för att kunna genomföra en abort utan att riskera sin hälsa.

Bara själva resan innebär ökade kostnader och lägg därtill boendekostnader under den stipulerade väntetiden mellan inskrivningsbesöket och själva dagen för aborten. Alltså är det inte bara lagar som hindrar aborter utan även själva kostnaden.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

1. Vad är anledningen till att vi sällan hör kritik från ministern och regeringen om kvinnors situation i USA medan vi gör det om kvinnors situation i andra länder?
2. Vad avser ministern och regeringen att göra för att alla kvinnor i USA ska kunna bestämma över sin egen kropp?
3. Hur tänker ministern och regeringen agera för att USA ska ratificera konventionen om avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor?

.....

Yasmine Posio (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck